

STOOKOLIESLACHTOFFER-TELLINGEN 1979

door C.J. Camphuysen

Ten opzichte van voorgaande jaren zijn in de eerste maanden van 1979 grote aantallen vogels langs het Noordzeestrand gevonden. De bijzondere weersomstandigheden zullen daar ten dele debet aan zijn. De strenge winter ligt ons immers nog vers in het geheugen. Dit actuele aspect aan de tellingen heeft ons ertoe gebracht niet te wachten met publicatie tot het einde van het huidige onderzoek. De wijze van presentatie is echter zo beknopt mogelijk gehouden.

In 1979 (jan, feb, mrt) werden de gegevens door een vijftiental tellers verstrekt. Het gehele Noordzeestrand van de Haringvlietbrug tot en met de Cocksdoorp (Texel) werd min of meer grondig onderzocht.

Dubbelstellingen werden zoveel mogelijk geschrapt en gesteld kan worden dat deze lijst hooguit 5 % dubbelstellingen bevat.

Grote aantallen vogels kwamen om door de vorstperiode in januari en februari. Met name Fuut (en Roodhalsfuut) en Meerkoet, juist massaal naar de ijsvrije kustwateren getrokken, hadden sterk te lijden (Fuut 280 = 1,2 per km, Meerkoet 602 = 2,5 per km).

Onder de steltlopers vielen de grootste klappen bij Scholekster (167) en Tureluur (150). Opmerkelijk was echter een groot aantal door stookolie om het leven gekomen vogels, met name onder duikers, futen, duikenden, Eider- en zeeëenden, meeuwen en alkachtigen.

Om duidelijk te maken in hoeverre de tot nu toe gevonden aantallen in 1979 hoog zijn, worden in tabel 1 enkele gegevens samengevat.

Tabel 1. Samenvattende gegevens stookolieslachtoffer-tellingen Noordzeestrand 1974 - 1979.

Jaar	1974	1975	1976	1977	1978	1979
Tellingen	2	8	5	25	60	44
Kilometer	14	56	50	169,5	410	255
Slachtoffers	20	136	99	506	1561	2974
Km.gemiddelde	1,4	2,4	2,0	3,0	3,8	11,7

Voor een juiste interpretatie van tabel 1 dient te worden bedacht dat de jaren 74-78 eigenlijk niet goed vergelijkbaar zijn met 79 omdat het laatste jaar nog slechts enkele maanden oud is. Zeker is echter dat een dergelijk konstant hoog kilometergemiddelde zelden of nooit is voorgekomen binnen de onderzoeksperiode. Zonder twijfel zal het totaalkilometergemiddelde naarmate het jaar vordert sterk dalen.

Tabel 2. Gegevens stookolieslachtoffer-tellingen Noordzeestrand
januari t/m maart 1979 (bijgewerkt tot 11 maart 1979)

soort	n	soort	n	soort	n
duiker spec	1	Eidereend	31	Alk	1
Parelduiker	5	Zwarte Zeeëend	165	Zeekoet	95
Roodkeelduiker	31	Grote Zeeëend	21	Kleine Alk	1
Geulanavelduiker	1	zaagbek spec	1	Papegaaiduiker	3
Fuut	390	Grote Zaagbek	5	Alk/Zeekoet	5
Roodhalsfuut	65	Middelste Zaagbek	60	Blauwe Kiekendief	1
Kuifduiker	8	Bergeend	74	Torenvalk	1
Geoorde Fuut	4	steltloper spec	4	Fazant	1
Dodaars	6	Scholekster	173	Meerkoet	665
Noordse Stormv.	26	Kievit	2	Waterhoen	4
Jan van Gent	6	Zilverplevier	2	Waterral	1
Aalscholver	2	Goudplevier	1	Ransuil	3
Blauwe Reiger	3	Steenloper	22	Velduil	1
Knobbelzwaan	4	Dulp	35	Holenduif	1
gans spec	1	Rosse Grutto	1	postduif	20
Kolgans	3	Tureluur	155	Turkse Tortel	1
Rietgans	2	Houtsnip	11	zangvogel spec	2
Rotgans	23	Sonte Strandlop.	18	Graspieper	1
Nijlgans	1	Kanoetstrandlop.	9	Veldleeuwerik	5
eend spec	3	Paarse Strandl.	1	Spreeuw	20
Wilde eend	31	Drieteenstrandl.	5	Koperwiek	5
bastaardeend	3	meeuw spec	17	Merel	28
Wintertaling	1	Grote Mantelm.	53	Kramsvogel	11
Krakeend	3	Kleine Mantelm.	7	Huismus	1
Smient	9	Zilvermeeuw	178	kraai spec	1
Kuifeend	34	Stormmeeuw	149	Zwarte kraai	1
Tafeleend	4	Kokmeeuw	123	Kauw	4
Toppereend	22	Dwergmeeuw	1	vogel spec	19
Brilduiker	20	Drieteenmeeuw	55	TOTAAL	2974

Verder is dit een goede plaats om de aandacht te vestigen op de stookolieslachtoffer-tellingen. Het ligt in het voornemen om het onderzoek nog een aantal jaren voort te zetten en den één resumerend verslag te publiceren. Gegevens zijn bijzonder welkom bij:
C.J. Camphuysen, Postbus 53153, Amsterdam, tel. 020-446053.